

در خصوص تعمیم حکم ماده ۱۰۲ به اشخاص حقوقی

نظر به صدور دو فقره رای توسط شعب سوم و هفتم شورای عالی مالیاتی با برداشتهای متفاوت از مفاد [ماده 102](#) قانون مالیاتهای مستقیم درباره تعمیم یا عدم تعمیم حکم آن ماده نسبت به اشخاص حقوقی و پس از مکاتبات بعمل آمده بین ریاست شورای عالی مالیاتی و ریاست کل سازمان امور مالیاتی کشور در آن خصوص، موضوع حسب تصمیم متخذه از سوی مقامات مذکور وفق گزارش شماره 9264-201 مورخ 24 / 12 / 82 شورای عالی مالیاتی و مندرجات ذیل آن، در اجرای [ماده 258](#) اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم جهت اعلام نظر به هیات عمومی شورای عالی مالیاتی احاله گردیده است. اینک هیات عمومی پس از مطالعه و بررسی سوابق امر و شور و تبادل نظر رای خود را راجع به مسئله مطروحه بشرح آتی اعلام مینماید:

رای اکثریت:

با عنایت به اینکه [ماده 102](#) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفند ماه 1366 و اصلاحیه های بعدی آن از جمله احکام مربوط به مالیاتهای تکلیفی است و از طرفی با نگرش کلی در وصول و ایصال انواع مختلف مالیاتهای تکلیفی مقرر در قانون مزبور، اصولاً اشخاص حقوقی واجد اهمیت بیشتری میباشند (با عطف توجه به مالیاتهای موضوع [تبصره 9 ماده 53](#) موضوع [تبصره 2 ماده 103](#) مالیاتهای موضوع [ماده 104](#)، مالیاتهای اشخاص حقوقی خارجی موضوع بندهای [1 و 2 ماده 107](#) و غیره). بعلاوه ضمن تبصره [ماده 102](#) مورد بحث چنین عنوان شده است که “در صورت تعلق سرمایه به بانک تکلیف کسر مالیات از عامل ساقط است” و این معنی (بدلیل آنکه بانکها هم دارای شخصیت حقوقی هستند) خود مبین عمومیت حکم این ماده نسبت به تمامی اشخاص (عامل و صاحب سرمایه) اعم از حقیقی و حقوقی است و نیز در این ماده از باب احصاء اشاره ای به شخص حقیقی یا حقوقی نشده است. لذا به صرف اینکه [ماده 102](#) فوق الذکر جزء مواد فصل مالیات بردرآمد مشاغل است، نمیتوان موضوع آنرا محصور و مقید به اشخاص حقیقی دانست و نتیجه آنکه در کلیه موارد و فارغ از شخصیت حقیقی و حقوقی عامل و صاحب سرمایه، عامل ملزم به کسر و پرداخت مالیات سهم صاحب سرمایه موقع تسلیم اظهارنامه خود خواهد بود.

سید محمود حمیدی - محمد رزاقی - داریوش آل آقا - محمد علی سعید زاده - حسن عباسی پناه - عباس رضائیان - روح اله باباسنگانی

نظر اقلیت: با توجه به تبصره [ماده 93](#) قانون مالیاتهای مستقیم (قبل از اصلاحیه 27 / 11 / 80) فقط در حالتیکه عامل یا مضارب شخص حقیقی باشد درآمد ناشی از فعالیتهای مضاربه تابع مقررات فصل مشاغل قانون مالیاتهای مستقیم بوده و در این حالت عامل یا مضارب به حکم [ماده 102 قانون مذکور](#) مکلف به کسر مالیات بر درآمد سهم صاحب سرمایه (اعم از حقیقی یا حقوقی) و واریز آن به حساب مالیاتی مربوطه میباشند و این تکلیف در حالیکه عامل یا مضارب شخص حقوقی باشد از وی ساقط است، مضافاً به اینکه در فصل مالیات بردرآمد اشخاص حقوقی همانند [ماده 106](#) قانون مالیاتهای مستقیم تصریح نشده است که تکلیف مقرر در [ماده 102](#) که مختص اشخاص حقیقی است در مورد اشخاص حقوقی نیز جاری خواهد بود.

علی اکبر نور بخش - اسداله مرتضوی

بر اساس بخشنامه شماره 15337 / 3648 / 211 مورخ 8 / 9 / 1383 و دادنامه شماره 360 مورخ 27 / 6 / 1383 [دیوان عدالت اداری](#) ابطال گردیده است.